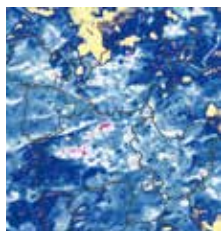

RADNÍČNÍ LISTY

ZPRAVODAJ
MĚSTA PLZNĚ
ROČNÍK XXIV
LEDEN 2019

Chytré
projekty pomáhají
lidem v Plzni
strana 2

Andělem
se stala Bohumila
Šmolíková
strana 3

Děti z divadla
si pobyt na scéně
užívají
strana 7

Přestavba Prokopávky může začít

Krajská metropole má schválený rozpočet, na investice dá rekordních 2,4 miliardy korun

Obyvatelé Lochotína a všichni milovníci sportu se konečně dočkali. Ve sportovním areálu Prokopávka začne přestavba. Peníze na ni schválili zastupitelé v rozpočtu na rok 2019, vyčleněno je 173,7 milionu korun. Stavba by měla být hotova do roku 2020. Počítá se s rekonstrukcí tělocvičny, fotbalového hřiště, vybudováním malých tělocvičny na box, s beach kurty, in-line dráhou, víceúčelovými venkovními hřišti, ubytovnou, restaurací, prostě s kompletním zázemím včetně parkoviště.

Rekordní rozpočet města

Rozpočet na letošní rok počítá s příjmy téměř sedm miliard korun a s výdaji více než osm miliard korun. Záporné saldo příjmů a výdajů město plně pokryje z prostředků, které má alokované ve Fondu rezerv a rozvoje města Plzně a ve Fondu města Plzně na kofinancování dotovaných projektů.

Velké investice

Letos totiž město bude dělat řadu velkých investičních akcí, například více než 480 milionů korun plánuje vynaložit na prodloužení tramvajové trati na Borská pole. Na investice má město připraveny rekordní 2,4 miliardy korun. „Suma svědčí o tom, že Plzeň významně investuje, je rozpracována řada velkých akcí, další projekty jsou připraveny ke spuštění,“ říká ředitelka ekonomického úřadu

Tak by měl vypadat sportovní areál Prokopávka.

Vizualizace: Magistrát města Plzně

magistrátu Hana Kuglerová. Na stavební investice je určeno 2,1 miliardy, z toho 1,8 miliardy korun na rozpracované investice. „Z celkového objemu prostředků určených v roce 2019 na stavební investice je částka 585,3 milionu korun kryta prostředky Fondu města Plzně pro kofinancování dotovaných projektů. Jedná se tedy o projekty s finanční spoluúčastí

dotacími zdroji. Kromě prodloužení tramvajové trati na Borská pole ve výši 482,2 milionu korun jsou nejvýznamnějšími akcemi výstavba sběrného dvora Na Bořích za 37,6 milionu korun, bezbariérové řešení Hospice sv. Lazara v Plzni ve výši 7,9 milionu korun a nástavba budovy 7. základní a mateřské školy v Plzni za 46,5 milionu korun,“ vypočítává ředitelka. Mezi další vý-

znamné stavební investice patří Uzel Plzeň, 2. stavba a 3. stavba ve výši 99 milionů korun, jež souvisejí s kompletní modernizací hlavního vlakového nádraží a přestavbou železničního uzlu, přestavba dětského bazénu na nové šatny a rekonstrukce nového dětského bazénu a výměňkové stanice v Bazénu Slovany za 67,6 milionu korun či už zmíněná přestavba Prokopávky. V roce

2019 má město v rozpočtu vyhrazeno také 77,4 milionu korun na výkupy pozemků pro klíčové stavby.

Celkové příjmy

Celkové příjmy města se letos oproti loňsku zvýší o 22,4 procenta. Hlavním zdrojem rozpočtu jsou už tradičně příjmy z daní. Pro letošek mají činit 4,7 miliardy korun, což je o 4,8 procenta více, než se očekává za rok 2018. V souvislosti s loňským prodejem vodárenského majetku byl mimořádně navýšen rozpočet vlastní daně z příjmu právnických osob, kterou si město dle systému rozpočtového určení daní hraří samo sobě. Částka 1,1 miliardy korun tedy proteče na straně příjmů i na straně výdajů.

Významnou položku tvoří také příjmy z pronájmu městského majetku, pro letošek jsou stanoveny na 347,2 milionu korun. Z prodeje domů, pozemků, bytů a nebytových prostor získá město do rozpočtu 119,4 milionu korun.

Výdaje 2019

Výdaje jsou v návrhu rozpočtu města Plzně na rok 2019 zapracovány v úhrnné výši 8,2 miliardy korun. Nárůst o 19,2 procenta ovlivnilo více faktorů, například vládnou nařízením zvýšení platů zaměstnanců ve veřejných službách, zvýšení odměn zastupitelů, nárůst cen energií a další. (red)

ROZHOVOR

Foto od Hanzelky a Zikmunda cestovatelé objevili i na ostrově lidojedů

Druhá velká cesta slavných cestovatelů Miroslava Zikmunda a Jiřího Hanzelky po Asii a Rusku, během níž navštívili přes 30 zemí, se stala velkou inspirací pro dobrodruhy, přátele z dětství a kluky z malé vesnice v západních Čechách Lukáše Sochu a Tomáše Vaňourka. Na cestu vyrazili letos v dubnu a koncem listopadu se vrátili domů. V současnosti připravují v Plzni za podpory města na počest obou slavných cestovatelů a stých narozenin plzeňského rodáka Miroslava Zikmunda dvě výstavy. „První začíná 1. února před Studijní a vědeckou knihovnou Plzeňského kraje ve Smetánových sadech a druhá v plzeňské Papírně 15. února, přesně den po narozeninách Miroslava Zikmunda,“ říká Lukáš Socha.

Nač se mohou návštěvníci výstav těšit?

První výstava na velkoformátových panelech představí náš projekt, budou tam fotografie z našich cest a také ukázka retrospektivního materiálu, tedy snímků z vybraných míst, která vyfotografovala legendární cestovatelská dvojice a teď my s časovým

Cestovatelský tým.

Foto: archiv Lukáše Sochy

odstupem zhruba 60 let. Bude to taková ochutnávka před výstavou v Papírně. Právě tam pak bude celá retrospektivní výstava, která odtamtud poputuje na další místa v České republice a do zahraničí.

Podarilo se vám navštívit všechna místa, která jste si předsevzali?

Nakonec jich bylo daleko víc, jak jsme projížděli Asii a Rusko, objevovali jsme další a další lokality. Původně jsme chtěli udělat

sto fotografií autentických míst a ve finále jich máme 180, takže skoro dvojnásobek.

Kam jste si odskočili?

Třeba do Kyrgyzstánu, ten v původním plánu vůbec nebyl.

Už jste se v rozhovorech po návratu svěřili, že jste se v Petropavlovsku na Kamčatce setkali s 80letým pánem, který vám ukázal fotografii s pány Zikmundem a Hanzelkou, nebo jste zmínili setkání na ostrově Jáva v Indonésii, kde jste v jedné vesničce potkali vnučku paní, v té době asi devadesátileté, která se vyfotila se Zikmundem před svým domečkem. Máte ještě další tak silné zážitky?

Právě tyto nečekané příběhy byly na celé cestě to nejzajímavější. Bylo jich ale více. Dostali jsme se například na malý ostrůvek pod Sumatrou Pulau Nias, kde ještě před padesáti lety žili lidojedi a mizeli tam tak misionáři, v jedné vesnici jsme na zdi objevili fotografii tamního rodinného klanu od Zikmunda a Hanzelky. Oba cestovatelé ji tam před více než 55 lety poslali a my tam vyfotili rodinu ob generací a fotku jim pošle-

me také. Bude viset na zdi vedle té první. To byly neskutečné a úžasné náhody, které nás po cestě potkávaly.

Připravovali jste se na ni nějak speciálně?

Ani ne, třeba já už měl zkušenosti s pobytem v Asii, protože jsem tam několik let žil. Sledoval vaši cestu i Miroslav Zikmund?

Velmi pečlivě, dokonce nám napsal, ať se vrátíme domů zdraví, a popřál nám hodně úspěchů. Dostával od nás prostřednictvím kurátorky Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně, kde mají cestovatelé stálou expozici, informace a fotografie z našich cest a setkání. A naši největší motivací bylo, že z toho všeho měl pan Zikmund velkou radost.

Co vám cesta přinesla nejdůležitějšího?

Poznání, že nejkrásnější je návrat domů a že v České republice a hlavně u nás na Plzeňsku máme skvělé životní podmínky. Kdyby lidé viděli, jak se žije třeba v Bangladéši, možná by koukali na svůj život úplně jinak. A my se jim to v sérii výstav, přednášek a filmů budeme snažit zprostředkovat. Prostě chceme lidem ukázat našima očima, jak se žije ve světě. (an)

Chytré projekty města Plzně pomáhají lidem

Co všechno už krajská metropole udělala a připravuje nejen pro své obyvatele

Plzeň pracuje intenzivně na chytrých projektech, hledá moderní řešení a využívá technologie, které k tomu přispívají. Některé „vyčtyávky“ už fungují a další město nyní zavádí do praxe nebo připravuje. Projekty patří do konceptu Smart City Plzeň, jehož úkolem je přinášet chytrá řešení pro kvalitnější život obyvatel západočeské metropole. Redakce Radničních listů přináší jejich přehled. Více na www.smartcity.plzen.eu

Smart City **Plzeň**

Studie sucha

Jedním z nejnovejších projektů je nová studie sucha, kterou za pomoci satelitních snímků vytvořila start-upová firma World from Space. Data ukazují na zdroje tepla v jednotlivých oblastech města, na zóny, které nejvíce přispívají k zvyšování teploty západočeské metropole, ale také na podíl zastavěných ploch, vodních ploch nebo zeleně. Kromě toho studie poukazuje i na kvalitu ovzduší ve městě. Získané informace město zohlední v dalších úpravách a plánování změn ve veřejném prostoru. Plzeň s projekty na snižování teploty počítá dlouhodobě. Existují plány na zelené střechy, nové parkovací plochy se vsakováním vody nebo podzemní nádrže na vodu určenou k zavlažování. Tato nádrž se již realizuje například v areálu bývalé Reo Depony, který město rekonstruuje jako pokračování technologického parku.

Další chytré projekty Plzně

WiFi zdarma

Fotbalový stadion ve Štruncových sadech, Mlýnská strouha, městské úřady a řada dalších míst je pokrytá wifi, jejíž pomocí se mohou lidé bezplatně připojit na internet.

Bezpečnost dětí – opatření na ZŠ

Systém k vyzvedávání dětí z družin je dalším krokem k většímu pocitu bezpečí rodičů, ředitelů škol a pedagogů. Skládá se ze čtečky čipových karet s monitorem umístěné před vchodem do budovy a aplikace, která zobrazuje potřebné údaje. Každý, kdo bude chtít dítě vyzvednout, ať už jsou to rodiče, prarodiče nebo sourozenci, dostane čipovou kartu, jež je spojena se jménem. Po jejím přiložení u vchodu do budovy se dotyčným zobrazí, kde se dítě nachází, například v jaké učebně, na školních pozemcích, v jídelně atd. V tutě chvíli vychovatelka, která má dítě na starost, dostane na mobil upozornění, kdo a pro koho přišel.

TutaPlzeň

Webové stránky na internetové adrese <https://tuta.plzen.eu>, na kterých občané, návštěvníci a podnikatelé mohou najít ve srozumitelné grafické podobě informace o tom, jak se v Plzni žije.

Elektronické vyřízení povolení pro předzahrádku

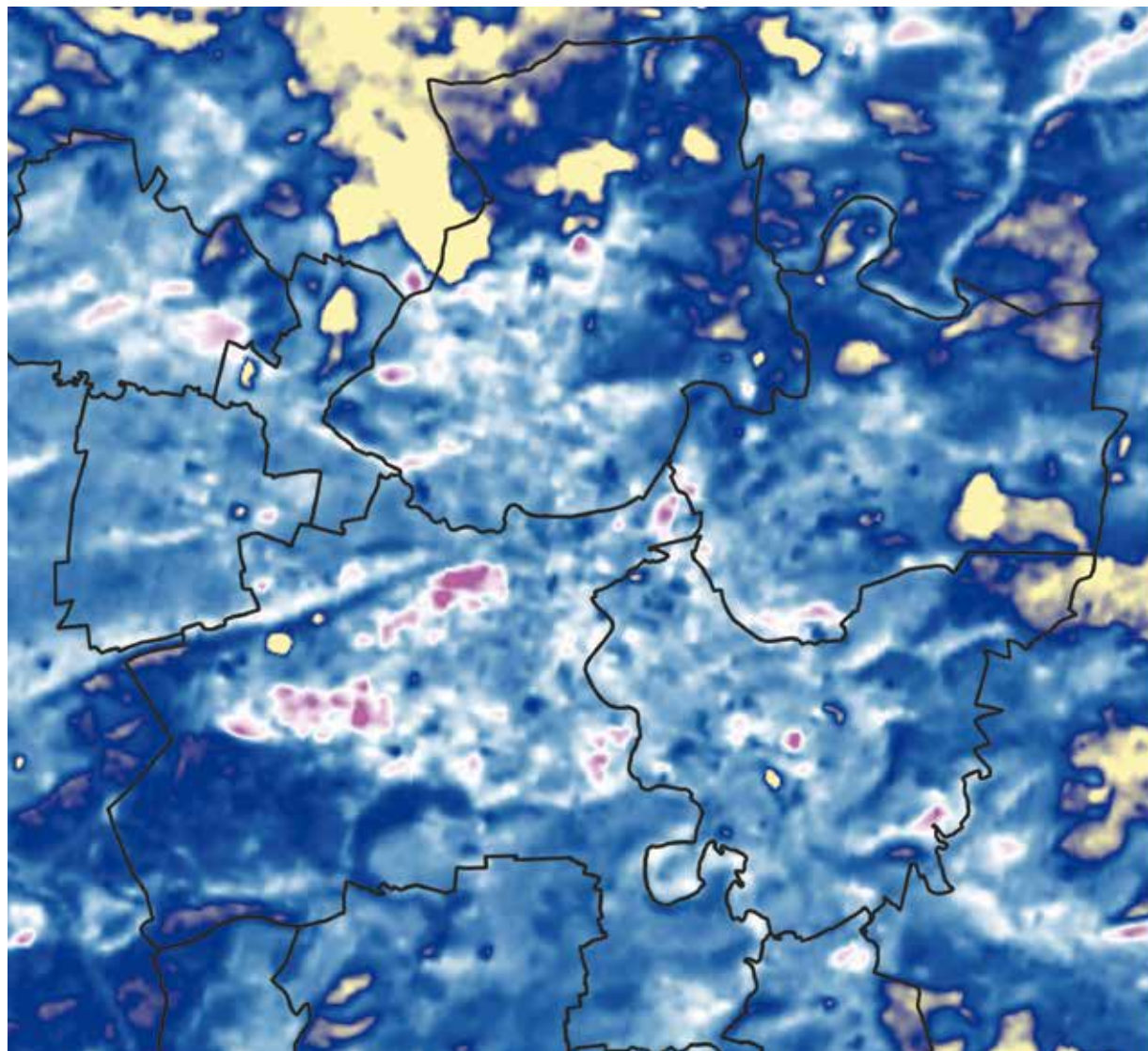
Město Plzeň usnadňuje podnikatelům získání povolení pro restaurační předzahrádku. Donedávna se vyřízení žádosti neobešlo bez několika návštěv úřadu. Nové řešení, jež radnice nabízí, je podání online žádosti přes Elektronický portál občana <https://epo.plzen.eu>.

Tichá linka

Správa Informačních technologií města Plzně spustila novou službu, jež na úřadě zajišťuje bezproblémovou komunikaci pro lidi se sluchovým postižením.

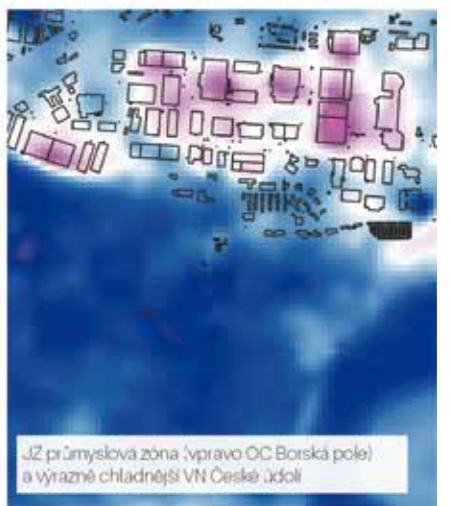
Naše firmy – jak vybrat další školu

Hra Naše firmy poskytuje dětem v 8. a 9. třídě informace, které jim a rodičům pomohou

MĚSTO PLZEŇ

Termální mapa povrchu
22.2.2018

TEPLOTA [°C]
cloud -3 -2 -1 0 1 2 3

při rozhodování o výběru dalšího stupně vzdělávání.

Pilsen CUBE II

Projekt studentského satelitu, pro nějž studenti formou soutěže navrhli experimenty, které družice vynesou do vesmíru. Projekt patří mezi aktivity Smart EDU Plzeň, které systematicky podporují technické vzdělávání a přibližují Plzeň k jednomu z vytyčených cílů, a to být městem vědy a výzkumu, kde je dostatek kvalitních, vzdělaných odborníků ve vyspělých technologiích.

Plzeňská karta

Usnadňuje přístup k mnoha městským službám – je možno na ni nahrát v elektronické formě předplatné nebo hotovost pro jízdy MHD a IDP, je možné použít ji pro rezervaci vstupenek na kulturní pořady vybraných institucí, uplatní se také ve školách a podnicích, slouží jako knihovní průkaz či slevová karta v rámci bonusového programu. Více na www.plzenskakarta.cz

Moje PMDP

Mobilní aplikace umí vyhledávat odjezdy ze zastávky a spojení, vše s aktuálními časy, tedy i se započítáním případného zpoždění.

Dynamický dispečink

Dynamický dispečink představuje dispečerský systém pro sledování, řízení a vyhodnocování veřejné dopravy a ostatních prostředků Plzeňských městských dopravních podniků. Do provozu byl uveden v roce 2010. Od té doby PMDP postupně uvádí do života další novinky. Informace z dynamického dispečinku jsou automaticky zveřejňované na webu dopravních podniků, Facebooku a Twitteru, počítá s nimi vyhledávání odjezdů a spojení na webu i v mobilní aplikaci a promítají se také do časů odjezdů na inteligentních zastávkách.

Inteligentní zastávky v ulicích

Inteligentní zastávka je elektronický informační systém, který poskytuje cestujícím na zastávce aktuální textové a zvukové informace o dopravě. Panely zobrazují čísla linek,

směr, čas do skutečného odjezdu nejbližších spojů a dále také textové zprávy z dispečinku informující o změnách provozu. V současnosti je v provozu 20 elektronických informačních panelů na osmi významných zastávkách MHD, respektive přestupních uzlech.

Bateriové trolejbusy

Plzeň chce časem nahradit všechny trolejbusy s pomocným dieselagregátem novými trolejbusy s trakčními bateriemi jako nezávislým pohonem. Nový typ trolejbusů je ještě šetrnější k životnímu prostředí a nabízí vyšší komfort pro cestující i řidiče.

Úhrada jízdného bezkontaktní platební kartou

Pilotní provoz projektu Odbavení bezkontaktní platební kartou ve vozzech MHD v Plzni byl zahájen v roce 2015. Nyní je možné zakoupit si jízdenku platební kartou ve všech vozzech MHD.

Kamery ve vozzech

Plzeňské městské dopravní podniky instalují do svých autobusů, trolejbusů a tramvají kvůli bezpečnosti kamery sledující dění uvnitř vozů. Záznamy zpracovává policie.

Open data

Poskytují veřejnosti data o provozu, chodu, fungování města a jeho organizací ve formátech dostupných pro další zpracování. Popisují kvalitu života v Plzni a jsou k dispozici na webu opendata.plzen.eu.

Vizualizace intenzity dopravy

Mapový projekt, který vizualizuje intenzitu dopravy na území města. Aplikace je na <https://intenzitadopravy.plzen.eu/>.

Síť internetu věcí

Plzeň jako první město v ČR vybudovala senzorickou síť LoRa. Slouží pro datové a energeticky nenáročnou síťovou komunikaci „věcí“. Tato inovativní přístupová technologie dokáže přenést data z míst, kde nejsou jiné možnosti připojení. Díky ní mohou vznikat různé aplikace, například o aktuálním stavu kvality ovzduší,

výšce hladin v plzeňských řekách a podobně. Městské firmy ji mohou využít pro monitorování obsazených parkovacích míst, k odečtům vody či tepla. Informace jsou na <http://iot.plzen.eu>.

Plzni To

Mobilní aplikace (součást aplikace Plzeň – občan) nebo její webová verze umožňují komunikovat k podnět k odstranění závady na městském majetku či prostranství. Zadavatel získává zpětnou vazbu o stavu řešení. Aplikace je dostupná pro Android, iOS, Windows Phone ve storech jednotlivých platform.

Smart EDU Plzeň

Plzeň má vlastní projekt, kterým podporuje technické vzdělávání. Zajišťuje vybavení svých základních a mateřských škol, a to novou výukovou interaktivní technikou. Nabízí aktivity svého Centra robotiky na poli vzdělávání pedagogů, volnočasového technického vzdělávání dětí, zavádí výuku robotiky na základních školách, propojuje je s technickými středními školami a ty pak s technickými fakultami Západočeské univerzity v Plzni. Více o projektu je na <http://smartedu.plzen.eu>.

Dronet

Projekt Správy informačních technologií města Plzně zaměřený na podporu podnikání. Cílem je přivést do Plzně buď již existující firmy z oblasti bezpilotního leteckého průmyslu, nebo jim v Plzni pomoci na svět. Více na www.dronet.cz.

Centrum robotiky

Projekt Správy informačních technologií města Plzně, který se zaměřuje na několik oblastí v rámci technického vzdělávání, například na kroužky pro děti, v nichž se dostanou k moderním technologiím, robotice a podobně. Další důležitou aktivitou je podpora pedagogů škol, které město zřizuje.

Klíčací rozpočet

Rozpočet města, magistrátu, městských obvodů najdete na <http://rozpocet.plzen.eu>.

Snahou projektu je přinést obyvatelům Plzně informace spojené s čerpáním veřejných zdrojů v jejich městě.

Aplikace Plzeň – občan

Mobilní aplikace, která uživatelům nabízí informace spojené s chodem města – kontakty, provozní doby, návody na řešení životních situací, online objednání na úřad, hlášení závad a podobně. Aplikace je dostupná pro operační systémy (iOS, Android). Aplikace je propojena s webovou částí na hlášení závad www.plzni.to.

Monitoring ovzduší

Dopravní podnik města Plzně, Správa informačních technologií města Plzně a Český hydrometeorologický ústav pracují na projektu, jehož cílem je detailnější monitoring kvality ovzduší. Bude využívat výstupy ze stanic monitoringu ovzduší, získaná data se zpracují pomocí algoritmů a vyspělých modelů hydrometeorologického ústavu. Následně budou předložena veřejnosti. Zároveň budou v pilotním projektu otestována senzorická čidla, která by mohla rozšířit počet měřicích míst. Čidla budou napojena na městskou síť internetu věcí.

Elektronický portál občana

Je to nástroj, který umožňuje elektronické podání na úřadě. Cílem je snížit zatížení občana návštěvami na úřadě a umožnit řešení životních situací elektronicky, online, bez nutnosti fyzické návštěvy. Podání na město může občan řešit na stránce Elektronický portál občana.

Elektronické podání žádosti o vyjádření k průběhu sítě

Na adrese <https://gis.plzen.eu/vfe/> je možné spustit aplikaci náběrového místa pro hromadné elektronické podávání žádostí o vyjádření k průběhu sítě. Cílem služby je poskytnout žadateli hromadné rozeslání jedné žádosti o vyjádření k průběhu sítě na více pracovišť správců infrastruktury elektronickou formou. (red)

Andělem je Bohumila Šmolíková

Ocenění pro dobrovolníky a pracovníky v sociálních službách se udělovalo už podvanácté

Ocenění Zlatý Anděl 2018, Andělské ruce 2018, Dobré duše 2018 a pamětní list Anděl 2018 – to vše jsou tituly, které si 14. prosince převzali dobrovolníci a pracovníci v sociálních službách v rámci galavečera Anděl 2018, který pořádá už dvanáctým rokem magistrátní odbor sociálních služeb ve spolupráci s kanceláří primátora.

Pomáhající Plzeň

„Zlatého Anděla pro rok 2018 za obdivuhodné nadšení a životní elán směřující k podpoře aktivního života seniorů a za obětavou a dlouholetou aktivní činnost v čele Svazu důchodců České republiky působícího na území města Plzně převzala paní Bohumila Šmolíková,“ uvádí Alena Hynková, vedoucí pořádajícího odboru, v jehož režii se celý galavečer s pestrým programem každoročně odehrává.

Zlatý Anděl 2018 Bohumila Šmolíková. Foto: Tereza Maříková

„Bez lidí dobré vůle by život byl jen nákladné a nebezpečné dobrodružství,“ doplňuje slovy Jana Wericha Alena Hynková.

Skleněná plastika Zlatý Anděl, v pozadí plastika Anděl navždy. Foto: Tereza Maříková

Titul Dobré duše 2018 obdržely tři organizace: Plzeňské městské dopravní podniky za službu Senior Expres, tým Terénní krizové intervence Diecézní charity Plzeň a Odbor bytový Magistrátu města Plzně za součinnost při řešení sociálních problémů a společných projektů s magistrátním odborem sociálních služeb. Ocenění Andělské ruce 2018 si odneslo celkem 25 pracovníků v sociálních službách.

Jedenáctý ročník přinesl i nový, smutný titul – Anděl navždy. Bohužel, i ten dvanáctý měl své anděly in memoriam, také loni navždy odešli ti, kteří službě člověku věnovali celý život. Symbolického uznání in memoriam se dostalo Olze Puflerové a Zdeňku Mackovi, angažovaným členům Svazu tělesně postižených, Jiřimu Oudesovi, pedagogovi z organizace TOTEM, a Heleně Černíkové, pečovateli a zdravotní sestře Domovinky – sociální služby. Ocenění jejich práce převzali rodinní příslušníci a mateřské organizace.

Dvanáctý Andělský slet přivítal více než 500 hostů, z toho 200 oceněných, nominovaných čtyřmi desítkami plzeňských organizací. Udělení cen doplnilo vystoupení Cimbálové muziky Milana Broučka, taneční trio SKV Praga nebo formace Blue Wings.

Významným hostem večera byly Nadace Naše dítě a společnost Rossman, zastoupené Zuzanou Šafářovou a Ivou Kozákovou, z jejichž rukou převzala Věra Kotrbatá, vedoucí zařízení Domova pro osoby se zdravotním postižením Nováček Městského ústavu sociálních služeb v Plzni, dar ve výši 300 tisíc korun z kampaně Dejme úsměv dětem na podporu rehabilitačních center. (red)

Zdravotně znevýhodnění mohou požádat o dar

I letos je možné podat žádost o poskytnutí finančního daru od města, jehož cílem je pomoci zdravotně znevýhodněným občanům města Plzně získat finanční prostředky na z kvalitnější život s handicapem. Mohou dostat peníze například na doplatek na mechanický invalidní vozík, kompenzační a zdravotnické pomůcky nebo úhradu rehabilitace.

Pomáhající Plzeň

Žádosti o poskytnutí finančního daru, které jsou na <https://socialnisluzby.plzen.eu>, se přijímají v sekretariátu Odboru sociálních služeb MMP, v podatelně MMP, Škroupova 5, Plzeň nebo je možno zaslat je poštou na adresu: Odbor sociálních služeb Magistrátu města Plzně, Martinská 2, 301 00 Plzeň. Žádost je možno zaslat i elektronicky bez příloh na adresu: Srbkova@plzen.eu.

Žádosti jsou přijímány průběžně, nejpozději však 30. září 2019. Podrobnější informace podá Jarmila Srbková, e-mail Srbkova@plzen.eu, telefon 37 803 3357, mobil 602 230 374. (red)

Úseková měření jsou na dalších místech

Ulice Folmavská u Panasonicu, v obou směrech, a Koterovská ulice na Slovanech na výjezdu a příjezdu do Plzně v místě napojení na ulici U Seřadiště, kde končí přivaděč od dálnice D5, to jsou nová místa s úsekovým měřením.

Úseky jsou označeny na vozovce čarami, na měření upozorňují také dopravní značky. Kamery jsou vidět z dálky. V případě překročení rychlosti dojde k zadokumentování vozidla. Městská policie Plzeň následně z radarů stáhne informace a fotografie vozidla. Údaje o provozovateli vozidla jsou poté předány Odboru správních činností Magistrátu města Plzně k dalšímu řešení. (red)

Koncepce odtokových poměrů ukáže, co s dešťovkou

Plzeň si nechává zpracovat koncepci odtokových poměrů, která je zaměřená na malé vodní toky na území města, ty mají celkovou délku zhruba 110 kilometrů. Dokument umožní koncepční přístup k nakládání s dešťovou vodou. Pomůže k zajištění vyšší čistoty toků a definuje rizika při suchu i záplavách. Zároveň navrhne možnosti vsakování velkého úhrnu dešťových srážek v konkrétních místech na území metropole.

Smart City Plzeň

Koncepce by se měla schvalovat za zhruba 1,5 roku. Je součástí konceptu Smart City Plzeň, který zavádí řešení, jež mají občanům usnadnit, z kvalitnější a příjemnější život. Plzeň patří v tomto směru v rámci naší republiky mezi průkopníky, neboť většina samospráv tuto problematiku teprve začíná řešit. (red)

Na podporu zvířat v útulku je veřejná sbírka

Veřejnou sbírku na podporu plzeňského Útulku pro zvířata v nouzi vyhlásilo město. Lidé mohou posílat své příspěvky na bankovní účet nebo dávat přímo do pokladničky v prostorách útulku v Daimlerově ulici 1219, Plzeň – Borská pole. Číslo účtu veřejné sbírky je 115-8443260297/0100. Sběrka je na dobu neurčitou na území celé České republiky, mohou do ní tedy přispívat nejen obyvatelé Plzně. (red)

Ilustrační foto.

Radniční listy opravují

V minulém čísle Radničních listů při představování starostů městských obvodů byla přisouzena Janě Haisové Círové – starostce MO Plzeň 8 - Černice jiná kandidatura, ve volbách ale kandidovala a mandát získala za sdružení nezávislých kandidátů OBČAS. Redakce se za tento překlep omlouvá.

Cenu za statečnost získal i žák Ben

Pavel Šmíd vyzvedával loni 21. září svého 11 letého syna Benjamina po tréninku ragbyového týmu, když si všiml muže, kterého na kovové lávce na Božkovském ostrově zasáhl blesk. Oba mu vyrazili na pomoc. Pavel zahájil resuscitaci a požádal Bena, aby se pokusil vyhledat pomoc mezi lidmi z ragbyového týmu. I přes prvotní úlek Ben neváhal a vyrazil na nejrychlejší sprint svého života. Během chvíle díky tomu na místo dorazili členové Rugby klubu Plzeň a pomohli s resuscitací ležícího muže, kterého poté předali záchranářům.

Město je ocenilo za statečnost spolu s dalšími 26 záchranci. Oceňování organizoval už podesáté Odbor bezpečnosti, prevence kriminality a krizového řízení Magistrátu města Plzně.

Pomoc v hořící ubytovně

Za zásah při požáru ubytovny na Karlově 11. září 2018 byli oceněni Josef Basl, Karel Hötzel, Václav Sádlo, Daniel Kůstka, Michal Šleis, Kamil Křížan, Jan Ouředník, Jiří Střelec, policisté Městského ředitelství policie Plzeň, Daniel Housar a Petr Hlavinka, hasiči Hasičského záchranného sboru stanic Plzeň Střed a Plzeň Košutka, Jana Pivoňková, strážnice z obvodní služebny Městské policie Plzeň – Skvrňany, a Viktor Prokopec. Nasadili vlastní životy a až na jednu ženu se jim podařilo zachránit všechny, kteří v té době byli v hořícím domě.

Požár v panelovém domě

Za zásah při požáru ve vysokopodlažním bytovém domě u Borského parku 22. července 2018 si odnesli ceny Michal Řiška, David Gondek, Pavel Fotr,

Jedenáctiletý Benjamin, nejmladší oceněný.

Foto: Martin Pecuch

policisté Městského ředitelství policie Plzeň, oddělení hlídkové služby.

Další záchraný osob

Za záchranu muže ležícího bez známek života na chodníku 12. dubna 2018 převzali ocenění Petr Tatýrek, Petr Malina, strážníci Městské policie Plzeň.

Za záchranu muže, jenž se pokusil o sebevraždu 15. dubna 2018, dostali cenu Milan Anderle, Jindřich Březina, Jan Lang, plzeňští strážníci.

O záchranu muže, jenž zkolaboval v tramvaji 25. května 2018, se zasloužili Štěpán Pe-

čený, Alena Kuželovská a Vendula Hejsková. Poskytli mu profesionální první pomoc.

Za záchranu muže, jenž sjel autem ze srázu na Bílé Hoře 21. srpna 2018, byli oceněni Jan a Miroslav Müllerovi. Vyrazili mu na pomoc a slaničili k němu přibližně 60 metrů dolů. Podařilo se jim ho z auta vyprostit a poskytnout mu první pomoc.

In memoriam dostal cenu Petr Hruška, lékař Zdravotnické záchranné služby Plzeňského kraje, který pomáhal nemocným a zraněným na území Plzně. Loni 3. října v pouhých 57 letech prohrál boj se zákeřnou nemocí. (red)

Kluk z plakátu usilovně trénuje

V Plzni se koná Mistrovství České republiky v badmintonu, Jan Louda chce obhájit titul

Vážné zranění krční páteře vyřadilo úřadujícího mistra České republiky Jana Loudu, studenta kybernetiky Fakulty aplikovaných věd Západočeské univerzity v Plzni, odchovance Tělovýchovné jednoty Bílá Hora a nyní hráče Univerzitního sportovního klubu Plzeň, na téměř dva měsíce z tréninku. V současnosti se snaží nabrat formu, aby se pokusil obhájit titul na Mistrovství České republiky v badmintonu, které se letos po

Mistrovství v badmintonu bude na Lokomotivě

Celou republikovou špičku uvidí návštěvníci Mistrovství České republiky v badmintonu, které se uskuteční od 1. do 3. února v házenkářské hale na Lokomotivě v Plzni a podporuje jej město. „Hala sice není pro badmintonisty uzpůsobená, ale má vysoký strop, který je pro badminton nutný,“ říká Tomáš Knopp předseda Západočeského badmintonového svazu. Doufá, že další mistrovství se už odehraje v nové hale pro badmintonisty, která v Plzni stále chybí, ale město s ní počítá. Vzniknout by měla do dvou let a už je na ni zpracovaná studie. Na Mistrovství České republiky se bude soutěžit v pěti disciplínách, dvouhře mužů, žen, ve čtyřhře mužů, žen a ve smíšené čtyřhře. Vstupenky lze koupit za symbolickou cenu na portálu plzeňská vstupenka. Děti do 15 let a 155 centimetrů, což je výška sítě, mají vstup zdarma. *(an)*

VSTUP

80,- 1 den
150,- 3 dny
dětí do 15. let
zdarma

Sázení na zápasy
s Maxi Tipem

MČR 2019 BADMINTON PLZEŇ

1.

PÁTEK
10:45 - 18:00

2.

SOBOTA
09:00 - 18:00

3.

NEDĚLE
10:00 - 14:00 (Finále)

1.–3. února 2019 / Lokomotiva Slovany / Sportovní hala města Plzeň

sedmi letech uskuteční v Plzni. Stal se i klukem z plakátu, tedy hlavní tváří mistrovství, a propaguje jej na plakátech a dalších použitích nejen v krajské metropoli.

Prozradíte, co se vám stalo?

Když jsme se v září vraceli z turnaje, přišlo a u Brna jsme na dálnici dostali smyk. Havarovali jsme a mě musel do Plzně pře-

vézt vrtulník záchranné služby. To je daň našeho sportu, nemáme žádné profesionální řidiče nebo dopravu. Musíme se o ni postarat sami, tehdy říčil kolega. Měl jsem zlomené krční obratle a dva měsíce nemohl pořádně trénovat. Naskočil jsem do tréninku až v prosinci, takže úplně natrénovat do vrcholné formy se mi do mistrovství určitě nepodaří.

Na jaké umístění pomyslíte?

Strázně rád bych obhájil loňský titul mistra, do formy se dostávám hodně pomalu, ale věřím, že budu v pohodě, a doufám, že to dám. A také bych se chtěl probojovat na olympiádu do Tokia v příštím roce. Kvalifikace začíná už letos v květnu.

Co to bude obnášet?

Trvá celý rok a znamená to objíždět turnaje v zahraničí a získávat co nejvíce bodů do žebříčku. Počítá se jich deset nejlepších.

To bude asi stát hodně peněz?

Určitě, na rekreační úrovni je badminton vlastně docela levný sport, ale na soutěžní úrovni je hodně drahý, hodně stojí nejen vybavení, ale hlavně objíždění turnajů. Mne však naštěstí podporuje Český badmintonový svaz, Západočeský badmintonový svaz, Nadace sportující mládeže města Plzně a Akademie individuálních sportů Plzeňského kraje. Ale i tak je to hodně finančně náročné.

Od kdy vlastně hraje badminton?

Od pěti let. S bráchou nás k tomu přivedl táta, také hodně dobrý badmintonista. Hrál právě za Tělovýchovnou jednotu Bílá Hora. Brácha sklízí ale také úspěchy, a to na akademické půdě. Je Mistrem České republiky vysokých škol v badmintonu. *(an)*

Plzeň přispěje pozemním hokejistům v Liticích

Plzeň pomůže dofinancovat rekonstrukci hřiště pro pozemní hokej v Liticích, tamní tělovýchovné jednotě dodatečně poskytne částku 333 tisíc korun. Stejnou sumou přispějí také Městský obvod Plzeň 6 – Litice a Plzeňský kraj. Všechny tři subjekty tak rychle zareagovaly a podpoří jednotu, které na dokončení projektu za přibližně 17 milionů korun chybí zhruba milion korun. Jednota dosud sehnala 1,1 milionu korun, protože uspořádala veřejnou sbírku, spustila akci Kup si m², získala prostředky od sponzorů a další. „Vlastní možnosti členů jsou vyčerpané, zvýšení členských příspěvků už také nemůžeme zvolit. Půjčka, kterou má oddíl v záloze, pak velmi zkomplikuje chod v dalších letech. Proto prozatím hledáme jiná řešení,“ uvedl v žádosti o finanční podporu předseda oddílu Michal Hofrichter. *(red)*

Házenkářky dostanou na účast v nejvyšší soutěži

Celkem 300 tisíc korun poskytne město Plzeň z rozpočtu Odboru sportu Magistrátu města Plzně házenkářskému klubu DHC Plzeň na účast týmu žen v nejvyšší soutěži – mezinárodní Česko-slovenské MOL lize. Financemi město dále podpoří soustředění pro hráčky DHC Plzeň a nákup sportovního vybavení. *(red)*

Město podpoří sportovní program místní univerzity

Město podpoří 200 tisíci korunami sportovní program Západočeské univerzity v Plzni Western Stars, jenž je vytvořen pro vynikající sportovce z řad studentů univerzity. Dotaci vysoká škola využije na pokrytí nákladů na dopravu reprezentantů na sportovní akce EUROMilano 2018 a 4. meziuniverzitní mistrovství světa v Barceloně. *(red)*

Senioři se utkali ve stolním tenise

Mikulášský přebor seniorů ve stolním tenise uspořádal v prosinci Odbor sportu Magistrátu města Plzně společně s Tělovýchovnou jednotou Sokol Plzeň V a 15. základní školou v Plzni. Cílem akce bylo podpořit pohyb seniorů a propojit seniory se školáky, kteří se podíleli na organizaci turnajů. Stolní tenis byl vybrán na základě zkušeností téměř všech seniorů s tímto sportem. *(red)*

Senioři při soutěžích. Foto: Public Eye

ROZHOVOR

Jsem na sebe pes, říká paraplavkyně

Studentka Fakulty zdravotnických studií Západočeské univerzity v Plzni Vendula Dušková z Karlových Varů sice chodí o berlích anebo využívá invalidní vozík, ale mnoho zdravých lidí by jí při chůzi nestačilo. A co teprve, když se dostane do vody. Je totiž paraplavkyní, která Českou republiku reprezentovala na paralympijských hrách v Rio de Janeiro a nedávno získala stříbrnou medaili na mistrovství Evropy. „Studium a plavání u mě mají v současnosti naprostou prioritu, na nic jiného vlastně ani nemám čas,“ říká dvacetiletá studentka oboru ergoterapie.

Proč jste zvolila zrovna tenhle obor?

Původně jsme chtěla studovat fyzioterapii, ale vzhledem k mému zdravotnímu handicapu by to nebylo úplně fér, takže jsem zvolila ergoterapii. Myslím si, že je pro mě vhodnější, mám řadu osobních zkušeností, umím s postižením žít, a mohu tak pomoci třeba lidem po úrazech vrátit se do normálního života. Nejhorší pro ně totiž je, když se litují nebo to dělá jejich okolí.

Jakou pro ně máte radu?

Měli by mít od svých blízkých podporu, ale nikdo by jim neměl situaci ulehčovat. Onisamisemusisnažítžítžítžít, jakobybyli zdraví, a musejí si to srovnat ve své hlavě. Litovat se, uzavřít se do sebe a nechat se litovat nebo si nechat posluhovat je k ničemu. Je hodně těžké se s postižením vyrovnat, ale jde to. Možná jsem to měla snažší, že jsem handicapovaná od malinka, takže jsem si zvykla snadněji. Jsem pes na sebe, ale i na své okolí.

Mohu se zeptat, co se vám stalo?

Narodila jsem se jako zdravé miminko, ale měla jsem na zádech kus světlej-

Vendula Dušková.

ší kůže. Na to, že to signalizovalo nádor, který mi utlačoval míchu, se přišlo pozdě. Operaci jsem podstoupila až v devíti měsících, mám ochrnuté nohy od kolen dolů a svaly kolem páteře také nejsou v pořádku.

Takže plavat jste začala v rámci rehabilitace?

Vlastně ano. Do bazénu mě brala mamka a bratr, který je skvělý triatlonista. Je to mistr světa v amaterech a jinak desátý na světě. Mě začalo plavání bavit. Plavala jsem od tří let, od deseti závodně a rozrostlo se to do takových rozměrů.

Kde máte plaveckou základnu?

V bazénu na Slovanech, tedy ve Slávii VŠ. Je mi tam moc dobře, tréninkové podmínky mám výborné. Pořád také závodím a jsem členem mého mateřského klubu v Karlových Varech. Je to klub SK KONTAKT Karlovy Vary, středisko KONTAKTU bb.

Kterých úspěchů v plavání si ceníte nejvíce?

Dvou finálových účastí na paralympiádě v Rio de Janeiro v roce 2016, dvou bronzových medailí na mistrovství světa v Mexiku v loňském roce a stříbrné medaile na letošním mistrovství Evropy v irském Dublinu. Mám radost, že naši nás s bratrem ve sportovních aktivitách podporují a jsou na nás pyšní.

Nač se připravujete teď?

Na mistrovství světa v Malajsii, které se tam uskuteční v létě. Do té doby musím hodně naposilovat a naplavat a pak všechno v Malajsii prodat. Takže jsem ve škole, učím se nebo plavu.

Když se vrátíte ke studiu, jste sice v prvním ročníku, zkoušky máte před sebou, přemýšlela jste, co budete dělat poté, co ukončíte studium?

Chtěla bych určitě pracovat s handicapovanými lidmi a udělat si trenérský kurz

a zůstat u plavání. V Plzni oddíl paraplavní chybí a mám hodně spolužáků, kteří by chtěli handicapovaným plavcům pomáhat jako asistenti. Ale nemají kde sbírat zkušenosti, museli by do Prahy nebo Karlových Varů. To je pro ně z ruky. Přitom by to bylo výhodné pro obě strany, pomohli by handicapovaným a získali by přitom velké zkušenosti do života. Takže už při studiu se budu snažit, aby tady oddíl vznikl.

V Plzni jste teprve několik měsíců. Jak se vám tu žije?

Zpočátku to bylo těžké, nikoho vyjma několika lidí z firmy, která podporuje handicapované sportovce, jsem neznala. Ale už jsem si zvykla, bydlím na koleji, jsem soběstačná, mám auto, což je pro mě přesun skvělý. Jen mě občas trápí, že nemám kde zaparkovat, protože lidé parkují na místech vyhrazených pro vozičkáře a já pak musím hledat místo daleko od bazénu. *(an)*

Rekordní návštěvnost zaznamenala loni Zoologická a botanická zahrada města Plzně. Navštívilo ji 481 773 návštěvníků, což je o 20 tisíc více než v roce 2017. Byl překonán dosavadní roční rekord z roku 2011, kdy do zoo zavítalo 460 969 osob. Poslední návštěvníci zoologické zahrady roku 2018 se stala čtyřletá Isabela se svými rodiči Zuzanou a Michalem z Domažlic. Plzeňskou zoo navštívili celkově už po šesté, loni tam byli třikrát. Od zoologické zahrady a města Plzně dostala rodina dárky.

Foto: Adriana Jarošová

Dvě ocenění z VI. Mezinárodní baletní soutěže Plzeň 2018 obdrželi členové plzeňského baletního souboru Divadla Josefa Kajetána Tyla. V kategorii mužů získal první cenu Gaëtan Pires, v kategorii žen obsadila třetí místo Aoi Hokama. Soutěž se konala od 6. do 9. prosince 2018 v Novém divadle.

Foto: DJKT

Dvanáct organizací působících na území Plzně navštívili v závěru roku představitelé města Plzně. Poděkovali vedení a zaměstnancům organizací, popovídali si s klienty, seznámili se s poskytovanými službami a předali dárky. Do dalších sedmi organizací zavítali 2. ledna. Takzvanou Španilou jízdu pořádal Odbor sociálních služeb Magistrátu města Plzně, celkem město na dárky vyčlenilo 110 tisíc korun.

Foto: Martin Pecuch

Atleti roku byli vyhlášeni v kategorii dospělí, junioři, dorost a žactvo. V kategorii dospělých zvítězil Jiří Kubeš z AK Škoda, v juniorech zabodoval Jakub Forejt ze stejného klubu, v dorostencích Linda Suchá z TJ Sokol Plzeň-Petřín a v kategorii žactvo byla nejlepší Petra Sičáková z ATLETCLUB Nýřany. Akci doplnil kulturní a sportovní program.

Foto: AK Škoda Plzeň

Žáci 17. základní školy a mateřské školy v Malické ulici na Roudné mají novou půdní vestavbu, ve které vznikly specializované učebny, kabinet a sociální zázemí. Stavba trvala pouze šest měsíců. Přístavba nových učeben za téměř 10 milionů korun byla nutná z důvodů nedostatečné kapacity.

Foto: Martin Pecuch

Smetanovské dny zahájí Mahlerem

Už tradiční festival přinese pestrý program, koncerty, literární pořady, výstavy i tvůrčí dílny

Harfenistka Jana Boušková.

Foto: archiv Plzeňské filharmonie

Zrození lidu v české kultuře 19. století, Bedřich Smetana a související odkazy, Vztah k Plzni a Plzeňskému kraji a Rok 2019 – slavná výročí & výročí slavných, to jsou čtyři témata, která se budou prolinat letošním ročníkem festivalu Smetanovské dny. Konat se bude na několika místech od 28. února do 28. března.

„Multioborový festival nabízí symfonické a komorní koncerty, renomované umělce a soubory, dopolední matiné, komponované hudebně-literární pořady,

tvůrčí dílny pro děti i dospělé, dětské pořady, autorská čtení, operu, klasiku, latinsko-americké rytmy, výstavy, odborné vědecké přednášky a další. Spolupracuje s významnými kulturními institucemi. Svě důstojné místo zaujímá již tradičně česká soudobá tvorba,“ říká Lenka Kavalová, ředitelka Plzeňské filharmonie, která Smetanovské dny organizuje.

Hudební část festivalu letos zahájí 28. února Plzeňská filharmonie Mahlerovou 4. symfonií pod taktovkou Ronalda

Zollmana se sopranistkou Sophií Burgos a festival zakončí 28. března Čajkovského 2. symfonií. V rámci tohoto koncertu vystoupí vynikající harfenistka Jana Boušková.

Představí se například také komorní soubor České noneto, Wihanovo kvarteto, Musica Bohemica, Divadlo J. K. Tyla odehraje operu Zdeňka Fibicha Nevěsta messinská. Organizátoři jsou přesvědčeni, že z pestré nabídky si vybere každý podle svého vkusu a oblíbeného žánru. (an)

Hlavní program

- 28. února** Sophia Burgos a Plzeňská filharmonie, 19 hodin, Městská beseda
- 1. března** Eugen Brikius – autorské čtení, 17 hodin, Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje
- 3. března** Detektivka v orchestru – Případ ztracených hudebníků, 16.30 hodin, Studio 1 Český rozhlas
- 4. března** přehlídkový koncert ZUŠ Bedřicha Smetany, 18 hodin, DEPO
- 5. března** České noneto – 95 let, 19.30, Dům hudby
- 6. března** Wihanovo kvarteto, 19.30, Dům hudby
- 8. března** Tango & Capella Brava, Návštěvnícké centrum Plzeňského Prazdroje, 19.30 hodin
- 10. března** Hudebně-literární matiné Konzervatoře Plzeň: „Nuže, jed už, milá polko, šťastnou cestu!“, 10.30, Dům hudby
- 11. března** Západočeské hudební centrum – Napříč generacemi, 19.30 hodin, Studio1 Český rozhlas
- 12. března** Velikonoce s Musicou Bohemica & Jaroslav Krček, 19.30 hodin, Dům hudby
- 15. března** O třech prasátkách & Pruhované panenky, pořad pro ZŠ a MŠ, 8.45, 10.15, 11.30 hodin, Studio 1 Český rozhlas
- 17. března** Prague Radio Trio & Svatopluk Schuller, 17 hodin, Církev bratrská
- 17. března** Zdeněk Fibich – Nevěsta messinská, 19 hodin, Divadlo J. K. Tyla
- 18. března** Eliška Krásnohorská & česká opera, 19.30 hodin, Dům hudby
- 19. března** Michaela Fukačová & Marián Lapšanský – Dánsko-Česko-Slovenský večer, 19.30 hodin, Dům hudby
- 20. března** Irena Chřibková & Martin Opršál – Petr Eben v krajinách patmoských, 19 hodin, kostel sv. Jana Nepomuckého
- 21. března** Jiří Stivín & co? s Plzeňskou filharmonií, 19 hodin, Městská beseda
- 24. března** O třech prasátkách & Pruhované panenky, pořad pro rodiče s dětmi, 16.30 hodin, Studio 1 Český rozhlas
- 27. března** Kolegium pro duchovní hudbu & Vít Aschenbrenner, 19 hodin, kostel sv. Jana Nepomuckého
- 28. března** Jana Boušková & Plzeňská filharmonie, 19 hodin, Městská beseda

Beseda zve na autorská čtení

Autorská čtení s názvem Dnes čtu já se budou letos konat v Městské besedě. Už 15. února od 18 hodin bude číst Josef Formánek v pořadu Dvě slova jako klíč a Umřel jsem v sobotu.

Autorské čtení bude plné podivuhodných osudů o lásce, vině a smíření ze zatím poslední knihy Josefa Formánka a strhujícího mrazivého příběhu, který se skutečně stal, z knihy dřívější. Po besedě s autorem a po přestávce se uskuteční projekce celovečerního filmu Úsměvy smutných mužů.

Miloš Urban bude číst 15. března od 18 hodin Hastrmana. Po autorském čtení, besedě a přestávce se koná projekce stejnojmenného celovečerního filmu. Hastrman si vytýčil za úkol vyčistit vody od nánosu bahna a skrývají se v něm dvě osobnosti, zvíře a bestie toužící stát se člověkem, které se v něm neustále potýkají.

Emil Hackl bude číst a besedovat 19. dubna od 18 hodin. Jeho sloupky vycházely 11 let v časopise Čilichili jako sloupky „Pavlače“ Emila Hackla. V knize Výsek z roku 2018 jsou zveřejněny ty, které si autor sám vybral. Jeho výběr z Pavlače obsahuje ty nejvýraznější kousky z vlastní sloupkařské dekadý. Osobně a s radostí představí i své nejnovější a dosud nikde nepublikované povídky. (red)

Třetí díl Dějin města Plzně je na světě

Plzeň má třetí a závěrečný svazek Dějin města Plzně, jenž zachycuje vývoj města v letech 1918–1990. Jeho vydáním se uzavřel projekt, na němž bezmála osm let pracovalo celkem 60 autorů.

Výsledkem jejich několikaleté práce, založené zejména na studiu dobových pramenů, je zcela nový pohled na soudobé dějiny Plzně. Publikace kromě mapování politického vývoje přináší i nové poznatky z dějin literatury, výtvarného umění, architektury a urbanistiky, divadelnictví i sportu. Text doprovázejí bohaté, ve většině případů dosud nepublikované obrazové přílohy.

„Práce na posledním svazku byla o to obtížnější, že k řadě témat, ale i k celým dlouhým časovým úsekům – zejména po roce 1948, respektive 1953 – doposud neexistují dílčí studie. Autoři pro-

Nová publikace.

Vizuál: Kosmas

to museli často pracovat s dobovými prameny. Tato skutečnost však s sebou přinesla jedno pozitivum – podařilo se předložit zcela nový pohled na soudobé dějiny našeho města. Vzhledem k omezenému prostoru je ovšem řada témat pouze nastíněna a jejich hlubší poznání přinese teprve další studium,“ uvádí vedoucí Archivu města Plzně Adam Skála, jenž je spoluautorem publikace a koordinátorem celého projektu.

Plzeň dosud chyběl souvislý text o dějinách města, který by byl oproštěný zejména ve výkladu moderních dějin od ideologických frází poplatných své době. Dějiny Plzně vyšly již v letech 1965, 1967 a 1982, zachycují ale jen události do roku 1948. Proto je projekt moderního zpracování dějin pro Plzeň zásadní. (red)

Podporu obdrží i zahraniční umělci

Město podpoří částkou 300 tisíc korun zahraniční umělce, kteří budou letos v Plzni tvořit svá díla, a to literární, výtvarná, hudební, divadelní, taneční či designová. Přednost budou mít realizace děl v různých prostorách centra města Plzně tak, aby byla zachována následná prezentace umění a kultury ve veřejném prostoru. „Rezidenční pobyty umělců jsou dnes zcela běžnou záležitostí, ročně se koná okolo tisíce programů ve více než 50 zemích světa,“ uvádí vedoucí Odboru kultury Magistrátu města Plzně Květuše Sokolová. (red)

Plzeň poskytne dar na svatovítské varhany

Plzeň poskytne dar ve výši 170 936 korun na pořízení nových reprezentativních varhan pro svatovítskou katedrálu. Symbolicky tak naváže na historickou tradici, kdy už v minulosti přispívala na tuto nejvýznamnější českou sakrální stavbu a dominantu Pražského hradu. Návrh odsouhlasila Rada města Plzně a schválili jej zastupitelé. Peníze pak získá Nadační fond Svatovítské varhany, jehož zakladatelem je Arcibiskupství pražské. Fond vznikl právě za účelem získání peněz na nový nástroj, vybráno je přes 70 milionů korun, tedy téměř 90 procent potřebných nákladů. Výše plzeňského daru vychází z počtu obyvatel města, k 1. lednu 2018 jich totiž Plzeň měla 170 936.

Na snímku podoba nových reprezentativních varhan. Foto: www.svatovitskevarhany.com

Plzeň v minulosti ročně přispívala Jednotě pro dostavění hlavního chrámu sv. Víta na jeho dokončení různými částkami. Například podle protokolu obecního zastupitelstva královského města Plzně ze 4. listopadu 1884 byla částka navýšena od roku 1885 na 100 zlatých ročně, což jednota s velkým potěšením vzala na vědomí a usnesla se vyslovit zastupitelstvu nejvřelejší díky za značnou podporu.

V současnosti slouží v katedrále k doprovodu bohoslužeb, koncertům a k doprovodu slavnostních příležitostí provizorní nástroj z roku 1932. Je umístěn ve stísněných prostorách spodního patra, v příčné lodi

katedrály a neobsáhne svým zvukem celý prostor katedrály.

Plány na pořízení nového reprezentativního nástroje do velkého prostoru nejnovějšího českého chrámu existují už od 20. let minulého století, kdy u příležitosti svatováclavského milénia byla katedrála dostavěna.

Stavitelem nových varhan by se měla stát varhanářská firma Gerharda Grenzinga, která je jedním z nejzkušenějších subjektů v této oblasti, doposud úspěšně dokončila na 220 restaurátorských a vlastních stavebních projektech napříč kontinenty. Bližší informace o projektu jsou na webu <https://www.svatovitskevarhany.com/>. (red)

Děti si pobyt na scéně užívají

Divadlo si vychovává nové naděje muzikálu, opery a baletu, připravuje pro malé diváky i speciální akce

V baletní škole, dětském sboru a muzikálovém studiu vychovává nové adepty divadelních scén Divadlo J. K. Tyla v Plzni. A děti účinkování baví. Stačí se jen podívat na baletní představení Oliver Twist nebo operu Jakub Jan Ryba a mnoho dalších inscenací, ve kterých vystupují děti.

Baletní škola v Plzni v současné podobě funguje od roku 1990 a nabízí různé taneční obory od klasického až po moderní tance, jako je například step. „Výuka se koná v baletních sálech Nového a Velkého divadla v Plzni. Odborné taneční a pedagogické vedení zajišťují lektori z řad členů a sólistů baletního souboru divadla. Svě taneční schopnosti a dovednosti žáci uplatňují v představeních baletního souboru i při účasti na různých baletních soutěžích. Konec školního roku je pravidelně korunován úspěšným vystoupením žáků ve Velkém divadle,“ říká mluvčí divadla Martina Drbušková.

Dětský pěvecký sbor, který před čtyřmi lety založil sbormistr opery Zdeněk Vimr, se od té doby úspěšně zhostil účinkování v operách Sedlák kavalír a Komedianti, v oratoriu Jana z Arku na hranici a v dětské opeře Jiřího Těmly Kocour v botách uváděné na Malé scéně. V sezoně 2017/2018 se zapojil do světové premiéry soudobé české opery Jakub Jan Ryba skladatele Miroslava Kubičky. Vedle přípravy operních inscenací sbor studuje i koncertní repertoár, se kterým několi-

Děti představitel Josefa Pavlem Klimendou v novém muzikálu Josefa jeho úžasný pestrobarevný plášť.

Foto: Martina Root

krát do roka účinkuje na samostatných koncertech či příležitostných kulturních akcích, například při Noci s operou.

„Koncertní sbor má 40 členů, které od letošní sezony vede jako hlavní sbormistryně Anna Marie Lahodová. Sbornistryně je Adéla Skočilová. Vedle sboru pracuje i přípravné oddělení, kde je 20 dětí věku od 6 do 10 let,“ uvádí Martina Drbušková.

Muzikálové studio je nejmladší, protože vzniklo v sezoně 2017/2018. Věnuje se specializovanému muzikálovému školení dětí ve věku 7 až 15 let pod vedením členů muzikálového souboru Divadla J. K. Tyla. Zaměřuje se na systematické všestranné rozvíjení hereckých, pěveckých a pohybových dovedností žáků formou specializovaného muzikálového

školení od základů pěvecké výuky, přes intonační a rytmický výcvik, pohybovou přípravu, základní jevištní přípravu a dramatická cvičení.

Mladí adeпти muzikálového řemesla mají možnost představit se na festivalu NA SCĚNU!, který diváky seznamuje s absolventy muzikálových škol a jejich každoročními absolventskými inscenace-

mi. „Nultý i první ročník festivalu se setkal s rostoucím zájmem diváků i odborné veřejnosti. Druhý ročník se uskutečnil od 18. do 23. června 2019. Jeho součástí je i řada kurzů, workshopů, seminářů a přednášek, kde si zájemci mohou vyzkoušet například tanec, zpěv, jevištní mluvu pod dohledem renomovaných lektorů,“ doplňuje Martina Drbušková.

Ale i děti nebo mládež, která se chce naučit drammatizovat literární text, má šanci. V divadle totiž funguje projekt Literární kavárny, který vznikl v roce 2015. Je určený mladým autorům ve věku 13 až 26 let, kteří se věnují psaní nebo s ním chtějí začít. V rámci projektu se také mohou přihlásit na workshopy tvůrčího psaní a drammatizace textů, které v předchozí sezoně vedli například herečka Apolena Veldová a dramaturg činohry Vladimír Čepek.

Už tradičně divadlo rozvíjí povědomí dětí a mladých o opeře, operetě, muzikálu, činohře a baletu v představeních pro školy. Repertoár, který je vhodný pro žáky mateřských a základních škol a pro studenty středních škol, stále rozšiřuje. Z oper O Rusalce, Prodáváme nevěstu, činoher Povídaní o pejskovi a kočičce, V žen Karla IV., muzikálů Co takhle svatba, princ?, Josef a jeho úžasný pestrobarevný plášť a baletů Malá mořská víla a U nás to baLETÍ si vybere určitě každá škola, malí i dospělí diváci. (an)

ROZHOVOR

Galerie chystá Lidské příběhy i Hyeny a anděly

Galerie města Plzně je prostorem pro současné umění. „Soustředujeme se zejména na výtvarníky této doby. Je to náš koncept a jsme velmi rádi, že tyto umělce můžeme představovat veřejnosti. Umožňuje nám to vstřícnost a podpora města,“ zdůrazňuje ředitelka Galerie města Plzně Zuzana Motlová.

Jaký byl pro galerii loňský rok?

V duchu stého výročí vzniku československé republiky. Zapojili jsme se do projektu Osudové osmičky, který poukazyval na opakující se „osmičková“ data dvacátého století v dějinách naší republiky. Jeho součástí se stala výstava Umění národního symbolu, která se v Křížkových sadech věnovala výtvarným symbolům české státnosti. Autorkou koncepce je Aleška Čeňková, autory odborného textu Karel Černý a Jan Hus. V rámci projektu se na našem dvorku v galerii uskutečnil Danse macabre neboli tanec smrti, který připomíná lidskou smrtelnost bez ohledu na společenské postavení a moc. Taneční formace NoTa v čele s plzeňskou tanečnicí a pedagožkou Lenkou Jišovou volnou formou výrazového tance ztvárnila dopad „osmičkových událostí“ na jednotlivce i celou zemi.

Součástí projektu byly i Krvavé jahody?

Byla to přednáška pamětnice Věry Sosnarové, která zažila roky nucených prací v ruském gulagu na území tajgy. Zažívala zločiny proti lidskosti na vlastní kůži. Po návratu do Československa se musela pravidelně hlásit na státní bezpečnosti a svým podpisem stvrzovat slib mlčenlivosti. Nikdo, ani její nejbližší celá léta netušili, čím prošla.

Přišlo hodně lidí?

Až nás to překvapilo, přišli mladí i starší, seděli i na zemi nebo stáli, protože židle už nebyly. A to jsme nedělali žádnou velkou propagaci jako ostatně i při dalších projektech, protože na ni nám už nezbývá tolik peněz. Ale lidé si akci našli

Velký ohlas vyvolala přednáška Věry Sosnarové, která přežila pobyt v gulagu.

Foto: archiv Galerie města Plzně

a při přednášce bylo dojemné sledovat, jak hltají každé slovo a v očích se jim lesknou slzy. Bylo to strašně silné setkání.

Měla také nějaká výstava takový ohlas?

Jednoznačně výstava děl sochaře Michala Gabriela nazvaná Archanděl Gabriel, Ve vaně a jiné příběhy. Je to třetí nejnavštěvovanější výstava v naší historii. Byla zaměřena na figurální, zvířecí či biologické motivy, které se objevují v Gabrielově tvorbě od druhé poloviny 80. let až do současnosti. Je to umělec, kterých mnoho není, a jeho díla jsou pro návštěvníky srozumitelná.

Co si pod tím představíte?

Autor vytváří klasické sochy, které jsou pro lidi srozumitelné. Mnoho lidí totiž moderní umění nepřijímá, protože potřebují mít naprosto jasno, co obraz či jiné dílo představují. Ale děti to mají zcela jinak, takové věci neřeší a nechají se unášet atmosférou díla.

Proto pořádáte Tvořivé neděle?

Ano, vždy první neděle v měsíci od 13 do 18 hodin patří v galerii rodinám a společnému tvoření. Témata tvůrčí dílny vždy navazují na aktuální výstavu a vstup je zdarma. Děti, ale i jejich rodiče nebo prarodiče se tak učí mít k umění vztah a chápat ho.

Kolik máte zájemců?

Tolik, že nemáme dost lektorů, ale nikoho neodmítáme.

Takže se lidé mohou na Tvořivé neděle těšit i letos. Nač ještě?

Například na velmi významnou výstavu pracovně nazvanou Lidské příběhy, bude se konat na podzim a svou tvorbu na ní představí jeden z dnes nejuznávanějších českých malířů Tomáš Cisařovský. Přetváří staré mistry a známý je i sérií obrazů, které zachycují momenty ze života dramatika, spisovatele, disidenta a prvního porevolučního československého

prezidenta Václava Havla. Expozice z díla Tomáše Cisařovského bude v nadzemí galerie a v podzemí se představí další významný umělec sochař Jan Dostál. Výstava nese pracovní název Hyeny a andělé a bude souviset se sochařským festivalem Sculpture line 2019.

Mohou se lidé těšit opět i na výstavu umělců z Plzně nebo okolí?

Určitě, na konci roku se uskuteční například retrospektivní výstava děl akademické malířky a profesorky na Akademii výtvarných umění v Praze Šárky Trčkové. Tato plzeňská rodačka zemřela před více než třemi lety v nedožitých padesáti letech. A významné plzeňské osobnosti připomeneme i v dalších expozicích a v programu pojmenovaném Plzeň a svět. Kurátorka Iva Mladičová chystá výstavu, jež představí tvorbu plzeňských výtvarníků, kteří studovali na Akademii výtvarných umění v Praze. (an)

Kde domov můj?, ptají se v Divadle Alfa

Kde domov můj? se jmenuje nová inscenace, kterou pro Divadlo Alfa vytvořil osvědčený hostující tandem Tomáš Jarkovský a Jakub Vašíček. Hra se prostřednictvím obyčejné plzeňské rodiny ohlíží za uplynulým stoletím. Od kuchyňského stolu spolu s aktéry představení sledují diváci běh dějin, těch světových, československých i plzeňských. Kromě rekvizit, vyrobených v dílnách divadla, se na jevišti objevují skutečné dobové předměty, jako třeba potravinové lístky nebo ruská digitální hra Vlk a vajíčka.

„Nová inscenace propojuje žánr loutkového divadla s prvky animovaného filmu. Na jevišti se potkávají živí herci s loutkami, dobovou atmosféru dokresluje speciální projekce vytvořená pomocí fotografií,“ uvádí ředitel Divadla Alfa Jakub Hora. (red)

Nová inscenace nazvaná Kde domov můj? Foto: Divadlo Alfa

PLZEŇSTÍ PURKMISTŘI

1. díl: Martin Kopecký

(purkmistrem plzeňským byl v letech 1828–1850)

Posledním purkmistrem regulovaného magistrátu, který se nebývalou měrou zasloužil o rozkvět města, byl Martin Kopecký (na snímku).

Narodil se 5. března 1777 ve Vysokém Mýtě. Svá gymnaziální studia započal v Hradci Králové v roce 1798, poté pokračoval na pražské univerzitě, kde v roce 1801 ukončil právnická studia. Rok a půl vykonával právnickou praxi v kanceláři zemského advokáta Antonína Jana Bastla v Praze. Po složení zkoušek působil jako auskultant u pražského magistrátu, v červnu 1802 byl jmenován magistrátním radou v Berouně, působil v Benešově, Kutné Hoře, byl zvolen purkmistrem v Táboře (1809–1812) a Lokti nad Ohří (1812–1828).

Do Plzně přišel v roce 1828 se značnými zkušenostmi ze svých předchozích působení a s vizí proměny Plzně v čisté, zdravé a kulturně povznesené město otevřené do zeleně, které stojí za návštěvu. Po jeho nástupu bylo rozhodnuto o výstavbě nového městského divadla, prvního kamenného divadla po Praze. Bylo otevřeno 12. listopadu 1832 hrou Franul von Weissenthurnové Der Fackelträger von Cremona. Martin Kopecký stál také u neúspěšného pokusu založit lázně u minerálního pramene na Lochotíně. Záměr vybudovat v Plzni lázně srovnatelné s lázeňskými městy severozápadních Čech sice nevyšel, zůstal však po něm park na Lochotíně a komplex lázeňských budov.

Vzhledem k významu a velikosti plzeňských trhů se zasloužil o zlepšení jejich organizace a veřejného pořádku na nich. Velkou pozornost věnoval také zlepšení hygienických podmínek a čistoty ve městě. Zavedl také veřejné posluhy, kteří se měli starat i o čistotu náměstí. Urychlil i odstraňování městských hradeb a otevírání ulic města do nově vznikajícího prstence okružních sadů. Za jeho působení a z jeho iniciativy byla vybudována nemocnice (1832), otevřena dětská opatrovna pro předškolní děti námezdně pracujících rodičů (1835) a v roce 1843 byla otevřena nová budova pro hlavní školu v dnešních Kopeckého sadech (dnes konzervatoř). Byl také dobudován systém silnic. Inicioval prý rovněž založení porcelánky na Lochotíně a vytvoření Měšťanského pivovaru. S Plzní spojil celý zbytek svého života. Jako purkmistr zde působil až do roku 1850, kdy byl regulovaný magistrát zrušen a on odešel do výslužby. Zemřel v Plzni 1. června 1854 ve věku 77 let.

Jako prvnímu (a dosud jedinému) purkmistrovi mu obec postavila v roce 1861 pomník (autor A. Wild) v sadech nazvaných později jeho jménem. Jeho busta od K. Rippla byla v roce 1884 (při oslavě 50. výročí založení Lochotínských lázní) umístěna v Lochotínském parku.

Štěpánka Pfliegerová,
Archiv města Plzně

Nový seriál: Z encyklopedie Plzně

V novém seriálu Archivu města Plzně se budou moci čtenáři seznámit nejen s vývojem a původem názvů plzeňských ulic, ale také si zde budou moci přečíst medailonky osob, jež stály v čele našeho města. Jelikož byla Plzeň založena již kolem roku 1295, jde o poměrně značný počet mužů, proto začneme až s posledním purkmistrem regulovaného magistrátu, Martinem Kopeckým. Seriál vzniká v návaznosti na nový projekt Archivu města Plzně, jímž je internetová Encyklopedie Plzně, jež bude veřejnosti zpřístupněna během tohoto roku.

Názvy plzeňských ulic

Nejprve se sluší říci několik slov k obecnému vývoji názvů plzeňských ulic. Ty uvnitř městských hradeb získávaly svá jména jistě již krátce po založení samotného města. V 19. století, kdy se Plzeň rozšiřovala právě za hradby, bylo nutné pojmenovávat i nově vznikající ulice. Přitom ovšem docházelo i k přejmenování některých již existujících. Zpočátku nesly jednotlivé ulice a sady jména obsahově neutrální (dle zaměstnání a podobně) a až později získávaly jména významných osobností. Jak se město dále rozšiřovalo, vznikaly stále nové a nové ulice, ale i nadále docházelo k přejmenování ulic stávajících, většinou kvůli dějinným zvrátům, jež se v českých zemích odehrály.

Severní strana náměstí kolem roku 1894.

Foto: Archiv města Plzně

Právě tato přejmenování jsou pro lidi žijící ve městě zajímavá, jelikož nejedním člověkem užívá starých názvů ulic, což někdy může mást mladší generace, ale i návštěvníky města. Mnoho lidí také jistě zajímá, zdali jejich ulice své jméno nese již od svého vzniku, či byla během své existence přejmenována. A právě to bude obsahem následujících článků, přičemž se během tohoto roku zaměříme na historické centrum.

Náměstí Republiky jako Velké náměstí

Jako první se představuje dnešní náměstí Republiky, a i když se loni slavilo sto let od vzniku republiky, název tohoto náměstí oslaví své sté narozeniny až letos v červenci. Ve starých městských adresářích je tato prostora nazývána jako Ringplatz či Stadtplatz. Svůj první oficiální název získává až v roce 1908, kdy je toto náměstí pojmenováno jako Velké náměstí.

Název je tak pravděpodobně odvozen od samotného charakteru tohoto prostoru. Změna jména přichází až se vznikem samostatného československého státu, kdy bylo téměř hned přejmenováno na náměstí Svobody, „poněvadž na něm poprvé byla prohlášena samostatnost“. Toto pojmenování ovšem nevydrželo ani rok a již v červenci 1919 dostalo dnešní název – náměstí Republiky, jelikož na něm byla v říjnu 1918 proklamována republika.

K tomuto přejmenování si významný městský úředník František Kříž poznamenal: „Proč se tato přeměna názvu stala, nevím, ale máme za to, že je na náměstí obchod lahůdkáře Antonína Svobody a že vtipkáři proto název dřívější zesměšňovali.“ Ať je na tom pravdy, kolik chce, bez živé debaty na městském zastupitelstvu se to neobešlo, protože ne všem přišlo záhodno hned toto prostranství znovu přejmenovávat. Přesto byl nový název schválen, ale v roce 1940 byl tento prostor opět přejmenován, jelikož okupační moci se přivlastek tohoto náměstí nelibil, a proto bylo nově nazýváno pouze jako Náměstí – Ringplatz. Po osvobození v květnu 1945 se však předchozí název navrátil a zůstal do dnešních dnů.

Kateřina Fantová,
Archiv města Plzně

SOUTĚŽÍME S DIVADLEM

Martin Stránský byl na snímku v minulém čísle Radničních listů. Správně odpověděla Marcela Štruncová, vyhrává vstupenky do divadla a drobné dárky.

Soubor činohry nastudoval Tartuffa, Molièrovo mistrovské dílo o pokrytectví a zneužití moci, ve svérázně režii vyhledávaného Martina Čičváka. Na snímku je Jan Malý zachycen s kolegyní, která hraje Elmíru, druhou Orgonovu ženu. Znáte její jméno? Odpověď je možné nalézt na webových stránkách www.djkt.eu. Lze ji posílat do 23. ledna na adresu redakce. K dispozici je také e-mail soutez.RadnicniListy@plzen.eu. (red)

SOUTĚŽ S HC ŠKODA PLZEŇ

Novou soutěž o zajímavé ceny, která potrvá celý letošní rok, připravila redakce Radničních listů ve spolupráci s HC Škoda Plzeň. Odpověď na otázku lze posílat do 23. ledna na adresu redakce. K dispozici je také e-mail soutez.RadnicniListy@plzen.eu.

HC Škoda Plzeň se chystá na významné výročí. V únoru oslaví lední hokej v Plzni 90 let. Klub k tomuto významnému výročí připravil speciální retro dresy, ve kterých hráči A-týmu odehrají slavnostní utkání s Kometou Brno 1. února 2019. Retro dresy si fanoušci mohou zakoupit ve fanšopech HC Škoda.

Nová soutěžní otázka z HC Škoda Plzeň zní:

Retro dresy vycházejí z originálních dresů, ve kterých se v Plzni hrálo v sezoně:

- a) 1969–1970
- b) 1975–1976
- c) 1997–1998

SPRÁVNÝ TIP S ALFOU

Umanutá princezna se jmenuje inscenace Divadla Alfa, z níž byl snímek v minulých Radničních listech. To je správná odpověď na soutěžní otázku. Výhercem se stal Ondřej Šafránek a získává dvě vstupenky do Divadla Alfa a další odměnu.

Stejnou cenu obdrží také ten, kdo správně odpoví na novou soutěžní otázku a bude vylosován. Stačí jen napsat, ze kterých hry je uveřejněný snímek. Odpověď lze posílat pod heslem Správný tip s Alfou do 23. ledna na adresu redakce či e-mail soutez.RadnicniListy@plzen.eu. (an)

SOUTĚŽ S FC VIKTORIA PLZEŇ: NAJDETE PĚT ROZDÍLŮ?

Chybějící hlava Aleše Čermáka, chybějící reklama na dresu hráče CSKA, číslo na dresu sedícího hráče CSKA, reklama na panelu v pozadí a vzor na

levé noze Romana Procházky, to je pět rozdílů, jimiž se lišily fotografie v minulém čísle Radničních listů. Správně odpověděli Lukáš Winkler, Tomáš Ho-

rák a Miloslav Maštera. Získávají ceny od fotbalového klubu.

Odpověď na novou soutěžní hádanku mohou zájemci posí-

lat pod heslem Najdete pět rozdílů? do 23. ledna na adresu redakce Radničních listů či e-mail soutez.RadnicniListy@plzen.eu. (an)